

Ügyiratszám: NAIH-4769-2/2012/V

Majtényi László elnök
és az Eötvös Károly Közpolitikai Intézet
munkatársai részére

info@ekint.org

Tisztelt Elnök Úr, Tisztelt Indítványozók!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) írt bejelentésükben a Hatóság vizsgálatát kezdeményezték a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának (a továbbiakban: KEK KH) adatkezelési eljárása miatt.

A KEK KH egy levelet postázott minden Magyarországon élő érvényes lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező 1994. május 30. napja előtt született magyar állampolgárnak, amely tartalmazta a miniszterelnök levelét, a gazdasági konzultáció 2012 kérdőívét, egy adatkezelési hozzájáruló nyilatkozatot és egy válaszborítékot.

A Miniszterelnökség 2012. május 29-én a honlapján a <http://www.kormany.hu/hu/miniszterelnokseg/hirek/a-gazdasagi-konzultacio-adatvedelmi-tajekoztatoja> internet címen tájékoztatót tett közzé, melyben szerepel, hogy a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban Nytv.) 18. § (3) bekezdés b) pontja (a továbbiakban: kapcsolatfelvételi eljárás) alapján küldik ki a leveleket.

Beadványukban kifejtették, hogy lakcímnnyilvántartás adatainak felhasználását lehetővé tevő, a tájékoztatóban megjelölt törvényi szabály alapján a teljes küldeményt a KEK KH nem továbbíthatta volna a címzettekhez, mivel csak az engedélykérő levél postázása volt összhangban az Nytv. rendelkezéseivel.

A „törvénysértő eljárás” kiválasztása Önök szerint azért is érthetetlen, mert az Nytv. egyébként lehetővé teszi, hogy a 19/A. §-a szerint a Kormány által meghatározott ügyekben a Miniszterelnökségnek a polgárok álláspontjának megkérdezése céljából kikérjen adatokat, amely adatszolgáltatás azonban letiltható.

Bejelentésükben kezdeményezték, hogy a Hatóság indítson vizsgálatot, adatvédelmi hatósági eljárás keretében éljen a bírságolás jogkörével az adatkezelő KEK KH-val szemben.

A bejelentéssel kapcsolatos álláspontomról az alábbiakban tájékoztatom.

A 2012-es Gazdasági Konzultáció lefolytatása során nem alkalmazható az Nytv. 19/A §-a, tekintettel arra, hogy e rendelkezést az Nytv. módosításáról szóló 2012. évi LX. törvény 2012. május 31-én léptette hatályba.

Az Nytv.-t módosító, abba egy új rendelkezést beiktató 19/A § a jövőben felhatalmazza a Miniszterelnökséget, hogy: „a Kormány által meghatározott ügyekben a Miniszterelnökség

a) a polgárok személyre szóló tájékoztatása, illetve

b) a polgárok álláspontjának megkérdezése

céljából a 17. § (2) bekezdés a) pontja szerinti adatok szolgáltatását [név és lakcímadat] jogosult kérni, a 11. § (1) bekezdés c), d), h) és k) pontjában meghatározott kiválasztási szempontok szerint [ezek a szempontok: nem, születési hely és idő, lakcím, családi állapot és a házasságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat megkötésének, illetve bejegyzésének helye].

(2) Az (1) bekezdés szerinti kérelem teljesítését meg kell tagadni a 19. § (4) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti esetben.

(3) A Miniszterelnökség az (1) bekezdésben meghatározott célból átvett adatokat – törvény eltérő rendelkezése hiányában – az átvételtől számított kilencven napig kezelheti.

(4) A Miniszterelnökségben az (1) bekezdésben alapuló adatkezelésére a kutatás és a közvetlen üzletszerzés célját szolgáló név- és lakcímadatok kezeléséről szóló 1995. évi CXIX. törvény 5. és 6. §-ában, valamint 13–15. §-ában foglaltakat megfelelően alkalmaznia kell.”

Az Nytv. 19. § (4) bekezdésének a) pontja szerint az adatok szolgáltatása iránti kérelem teljesítését meg kell tagadni, ha az adatok kiadását a polgár letiltotta, kivéve, ha az adat kiszolgáltatására eseti engedélyt adott.

Az újonnan hatályba lépett törvényi rendelkezések alapján a jövőben az érintett állampolgárok nem kaphatnak többé konzultációs kérdőívet, amennyiben éltek az adataik letiltásának jogával.

A KEK KH a gazdasági konzultációval összefüggő feladatokról szóló 1167/2012. (V. 25.) Korm. határozatban szereplő időpont alapján 2012. május 29-étől postázta a Magyarországon élő érvényes lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező 1994. május 30. napja előtt született magyar állampolgárnak a Miniszterelnök levelét, a gazdasági konzultáció kérdőívét, az adatkezelési hozzájáruló nyilatkozatot és egy, a Miniszterelnökségnek megcímezett válaszbörítékot.

Megjegyzem, hogy az Nytv. 14. § j) pontjában és 19. § (4) bekezdésében meghatározott adatletiltási jog (adatletiltási kérelem) intézménye nem teljesen azonos a levelükben szereplő, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 21. §-ában szabályozott, az érintetteket megillető tiltakozási joggal.

A személyes adatok (név és lakcím adat) KEK KH általi kezelésére az Nytv. 18. § (3) bekezdés b) pontja teremti meg a jogalapot, amely szerint kapcsolatfelvételi eljárás keretében „adatszolgáltatás helyett a kérelmező igényelheti, hogy kapcsolatfelvétel céljából a nyilvántartás illetékes szerve az általa megjelölt személyt, személyi kört megkeresse és arról értesítse, hogy a kérelmezőt közvetlenül keresse meg, ha vele a kapcsolatot fel kívánja venni”.

Az idézett törvényi rendelkezés értelmében tehát a kapcsolatfelvételi kérelemnek megfelelő címlistát a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból törvényes jogalappal válogatták le, a kezelt és felhasznált személyes adatokat a KEK KH nem továbbította, nem szolgáltatotta ki.

Az nem a személyes adatok védelmét érintő kérdés, hogy a kifogásolt eljárás politikai marketing-e vagy sem, és a kapcsolatfelvételi eljárás során a KEK KH milyen tartalommal tesz eleget a kapcsolatfelvételi kérelemnek, vagyis a konzultációs kérdőív elküldését a személyes adatok védelme szempontjából nem tartom olyan kérdésnek, amely megalapozná a Hatóság vizsgálatát. Megítélésem szerint – jelen esetben – a közvetlen kapcsolatfelvétel lényege éppen az, hogy az állampolgárok önkéntesen, anonim módon (közvetlenül a kérelmezőnek) visszaküldik a válaszaikat és létrejön a kérelmező szándéka szerinti „kapcsolatfelvétel”, vagy nem küldik vissza a kérdőívet és a „kapcsolatfelvétel” megghiúsul. Az érintettek továbbá önkéntesen hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a jövőben a külön nyilatkozatban megadott személyes adataikat a Miniszterelnökség további kapcsolattartási célból kezelje.

Való igaz, hogy az Infotv. célja a magánszféra védelme, azonban ez a Hatóság eljárása szempontjából annyiban releváns, amennyiben ahhoz a személyes adatok védelméhez fűződő jog megsértése társul, tehát nem általában a magánszféra mindentől és mindenkitől való védelme a Hatóság feladata. Emlékeztetném Önöket arra is, hogy a magánszféra védelme érdekében már 2002-ben szorgalmaztam a politikai marketing egységes és törvényi szintű szabályozását.

A Hatósághoz érkezett bejelentések többsége azt kifogásolja, hogy bár az érintett élt az adatai Nytv. szerinti letiltásának jogával, mégis kapott konzultációs felkérést.

Az Nytv. rendelkezései alapján a kapcsolatfelvételi eljárásra nem terjed ki az adatok letiltásának hatálya, mivel ebben az esetben a KEK KH nem szolgáltatja ki a személyes adatokat, hanem a kérelmező kérésére leválogatja, és az adatokat felhasználva a kapcsolatfelvételi kérelmet az érintett személyekhez továbbítja. Amennyiben az adatszolgáltatást (személyes adatok továbbítását, kiadását) letiltó nyilatkozat a kapcsolatfelvételi eljárásra is kiterjedne, úgy ez a szolgáltatás nem tudná betölteni eredeti rendeltetését.

Adatvédelmi aspektusból nézve annak van jelentősége, hogy a címzett személyes adatai és az esetlegesen megadott hozzájáruló nyilatkozata a kitöltendő kérdőíven szereplő válaszoktól fizikailag is elkülönítetten, két külön lapon szerepelnek, biztosítva a megkeresett állampolgár válaszadásának önkéntességét és anonimitását.

Ennek megfelelően az Infotv. hatályos rendelkezései alapján arról nem készülhet semmilyen nyilvántartás, hogy ki élt és ki nem a válaszadás lehetőségével, illetőleg milyen formában és tartalommal küldte vissza valamely állampolgár a válaszborítékot. A hozzájáruló nyilatkozatot kitöltő személyek adatait tilos összekapcsolni a kiküldési adatbázissal. Ezt, valamint a Gazdasági Konzultáció 2012 adatkezelésének folyamatát a Hatóság természetesen nyomon követi és ellenőrzi.

Az állásfoglalás kialakítása során figyelembe vettem a korábbi adatvédelmi biztosi joggyakorlatot.

A fentiekre tekintettel az Infotv. 53. § (3) c) pontja alapján a bejelentésük további vizsgálatát elutasítom és az ügyben nem indítok hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást.

Tekintettel arra, hogy beadványukat nyilvánosságra hozták, a Hatóság is ismerteti a közvéleménnyel az ügyben kialakított álláspontját.

A személyes adatok védelmét, valamint a közérdekű, vagy közérdekből nyilvános adatok megismerését érintő ügyben a jövőben is forduljanak a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz bizalommal.

Budapest, 2012. július 4.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök